

Richtlijn voor gebruik van AI-toepassingen door gerechtelijk deskundigen

7 april 2025

1. Toepassing

- 1.1 Deze richtlijn is van toepassing op het gebruik van *Artificial Intelligence* (AI), *Large Language Models* (LLMs) en Generatieve AI (hierna gezamenlijk: “**AI-toepassingen**”) door gerechtelijk deskundigen in het algemeen en door deskundigen geregistreerd bij het LRGD in het bijzonder.
- 1.2 Deskundigen worden in persoon benoemd en gebruiken AI-toepassingen enkel ter ondersteuning van hun werk. Uitvoering van het volledige deskundigenonderzoek uitsluitend door middel van AI-toepassingen is niet toegestaan.
- 1.3 Het gebruik van AI-toepassingen behoort volledig tot de eigen verantwoordelijkheid van deskundigen. Het LRGD is op geen enkele wijze betrokken bij de uitvoering van deskundigenonderzoek. Het LRGD is op geen enkele wijze aansprakelijk voor door deskundigen uitgevoerd onderzoek of het gebruik van AI-toepassingen daarbij.

2. Passende kennis

- 2.1 Deskundigen begrijpen hoe de door hun gebruikte AI-toepassingen werken, zij kunnen risico's herkennen en de AI-toepassingen op een verantwoorde manier toepassen.
- 2.2 Deskundigen nemen de gebruiksvoorwaarden en licentievoorwaarden van de gebruikte AI-toepassing in acht en zijn gehouden de AI-toepassing te gebruiken volgens de gebruiksinstructies van de leverancier van de AI-toepassing.

3. Vertrouwelijkheid van gegevens en rechten van derden

- 3.1 Deskundigen respecteren de vertrouwelijkheid van de gegevens waarmee zij werken door enkel AI-toepassingen te gebruiken die voldoende waarborgen bieden ten aanzien van de vertrouwelijkheid van gegevens dan wel door geen vertrouwelijke gegevens in de AI-toepassing te gebruiken.
- 3.2 Deskundigen nemen adequate maatregelen om bedrijfsvertrouwelijke gegevens te beschermen.
- 3.3 Deskundigen voeren slechts persoonsgegevens in bij het gebruik van AI-toepassingen voor zover dit in overeenstemming is met wet- en regelgeving op het gebied van privacy en gegevensbescherming.
- 3.4 Deskundigen respecteren intellectuele eigendomsrechten bij het gebruik van AI-toepassingen en nemen maatregelen om inbreuk op auteursrechten en andere IE-rechten van derden te voorkomen.

4. Verantwoordelijkheid

- 4.1 Deskundigen zijn te allen tijde eindverantwoordelijk voor de inhoud van het rapport of deskundigenbericht.
- 4.2 Deskundigen controleren aan de hand van hun eigen kennis ieder resultaat, met inbegrip van de daarin aangehaalde bronnen, dat middels een AI-toepassing is gegenereerd.
- 4.3 Deskundigen motiveren het gebruik en toepassing van de resultaten van de AI-toepassing.

5. **Transparantie**

- 5.1 Deskundigen betrachten transparantie over het gebruik van AI-toepassingen bij de uitvoering van het deskundigenonderzoek door dat gebruik adequaat in het rapport of deskundigenbericht te vermelden.
- 5.2 Die vermelding kan bevatten:
 - a. De gebruikte AI-toepassing, versie en model,
 - b. De ingevoerde informatie,
 - c. De gestelde vraag (prompt),
 - d. Het verkregen resultaat,
 - e. Eventueel daarbij vermelde bronnen,
 - f. De wijze waarop de deskundige het resultaat heeft verwerkt of gebruikt,
 - g. De motivering waarom de gebruikte resultaten passend en relevant zijn.
- 5.3 De vermelding stelt de gebruiker van het rapport of deskundigenbericht in staat om het gebruik van de AI-toepassing te beoordelen en te wegen.

6. **Evaluatie van de gebruikte AI-toepassing**

- 6.1 Deskundigen evalueren periodiek de gebruikte AI-toepassing voor wat betreft de toepasbaarheid daarvan ten behoeve van het deskundigenonderzoek. Het gebruik van de AI-toepassing wordt indien noodzakelijk op adequate wijze aangepast.

7. **Wet- en regelgeving**

- 7.1 Deskundigen gebruiken een of meer AI-toepassingen binnen
 - a. De bij de opdracht of benoeming verstrekte kaders,
 - b. De wettelijke kaders,
 - c. De kaders van de beroepsgroep (inclusief eventueel beroepsgeheim) en/of de werkgever.
- 7.2 Het gebruik is niet in strijd met enige Gedragscode of Leidraad.

Vastgesteld door het bestuur d.d. 7 april 2025

Deze richtlijn kan worden gewijzigd. De laatste versie is telkens gepubliceerd op de website van het LRGD.

Toelichting bij de Richtlijn

1. **Toepassing**

Gerechtelijk deskundigen worden ingeschakeld wanneer diepgaande kennis van een specifiek vakgebied nodig is. AI-toepassingen kunnen ondersteuning bieden bij het werk van deskundigen.

2. **Passende kennis**

In het geval deskundigen AI-toepassingen gebruiken bij de uitvoering van het deskundigenonderzoek heeft de deskundige adequate kennis van de AI-toepassing. Dat een AI-toepassing gebruikt moet worden volgens de door de leverancier opgestelde gebruiksinstructie is ook vastgelegd in de AI-verordening.

3. **Vertrouwelijkheid van gegevens**

Bij de uitvoering van deskundigenonderzoek is vertrouwelijkheid van het gehele dossier een al bestaande randvoorwaarde. Het gebruiken van AI-toepassingen maakt dat niet anders. Wat wel anders is, is de wijze waarop die vertrouwelijkheid gewaarborgd moet worden. Deskundigen dienen gebruik te maken van AI-toepassingen die de vertrouwelijkheid van gegevens waarborgen. Een te analyseren document wordt bij voorkeur geanonimiseerd. Documenten van de deskundige of documenten uit het procesdossier kunnen ook bedrijfsvertrouwelijke informatie bevatten. Ook voor die gegevens biedt de door de deskundige gebruikte toepassing waarborgen.

4. **Verantwoordelijkheid**

Bij de uitvoering van deskundigenonderzoek is de verantwoordelijkheid van de benoemde deskundige voor de inhoud van het rapport of deskundigenbericht de bestaande situatie. Dat wordt, wederom, met gebruik van AI-toepassingen niet anders. Dat legt op de deskundige de verantwoordelijkheid om het gebruik en de resultaten van de gebruikte AI-toepassing te controleren op juistheid en toepasbaarheid in het betreffende onderzoek. Alle resultaten op het vakgebied van de deskundige dienen te worden getoetst aan de eigen kennis of geverifieerde bronnen. Deskundigen zijn zich bewust van het risico van hallucinaties, geheel verzonden bronnen, het risico op plagiaat bij het gebruik van door AI-toepassingen gerelateerde teksten of beelden en letten hier bij de controle van resultaten specifiek op.

5. **Transparantie**

De door de deskundige te betrachten transparantie moet gebruikers van het deskundigenbericht, zoals de rechterlijke macht, advocatuur, partijen en andere deskundigen, in staat stellen te beoordelen of het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd.

6. **Evaluatie van de gebruikte AI-toepassing**

AI-toepassingen ontwikkelen zich in snel tempo. Door periodiek te evalueren of het gebruik en de verkregen resultaten van de gebruikte AI-toepassing (of toepassingen) nog voldoen aan de voorschriften in deze richtlijn, zorgt de deskundige ervoor dat het gebruik adequaat is voor het beoogde gebruik binnen het deskundigenonderzoek.

7. **Wet- en regelgeving**

Voor zover deskundigen een of meer AI-toepassingen gebruiken, zal dat gebruik niet in strijd zijn met de door de benoemde rechter gegeven kaders. In het geval de beroepsgroep van de deskundige grenzen stelt aan het gebruik van AI-toepassingen, in welke vorm dan ook, is de deskundige aan de regels van de beroepsgroep gebonden. Indien de deskundige uit hoofde van de beroepsgroep aan beroepsgeheim gebonden is, respecteert de deskundige het beroepsgeheim te allen tijde.